

**МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗАРТ ХУУЛЬ, УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН БОЛОН
БАЙНГЫН ХОРООНЫ ТОГТООЛООР ҮҮРЭГ, ЧИГЛЭЛ ӨГСӨН ШИЙДВЭРИЙН
2017 ОНЫ ЭХНИЙ ХАГАС ЖИЛИЙН ХЭРЭГЖИЛТИЙН ТАНИЛЦУУЛГА**

/Өргөдлийн байнгын хорооны эрхлэх асуудлын хүрээнд/

2018.02.09

Улаанбаатар хот

НЭГ. ҮНДЭСЛЭЛ

Монгол Улсын Их Хурлын чуулганы хуралдааны дэгийн тухай хуулийн 51 дүгээр зүйлийн 51.1 дэх хэсэгт “Засгийн газрын гишүүд хагас жил тутам хууль тогтоомж, Улсын Их Хурлаас баталсан бодлогын баримт бичгийн болон Засгийн газрын үйл ажиллагааны хөтөлбөр, тухайн жилийн төсөв, үндсэн чиглэлийн хэрэгжилтийн талаархи тайланг холбогдох Байнгын хороонд ирүүлнэ” гэж заасан.

Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газраас ирүүлсэн тайланд шинжилгээ хийж, ирүүлсэн санал дээр үндэслэн Байнгын хорооны эрхлэх асуудлын хүрээнд гаргасан хууль тогтоомжийг хяналтаас хасах саналыг хавсарган хүргүүлж байна.

“Монгол Улсын Засгийн газарт хууль, Улсын Их Хурлын болон Байнгын хорооны тогтоолоор үүрэг, чиглэл өгсөн шийдвэрийн 2017 оны эхний хагас жилийн хэрэгжилтийн танилцуулга”-ыг Улсын Их Хурлын www.parliament.mn цахим сүлжээнд байршуулсан болно.

ХОЁР. УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН БАЙНГЫН ХОРООНЫ ТОГТООЛЫН ТАЛААР

2.1 Байнгын хорооны тогтоолын хэрэгжилт

Мэдээлэл, хяналт шинжилгээ, үнэлгээний хэлтсийн мэдээллийн санд 2017 оны хагас жилийн байдлаар Улсын Их Хурлын Байнгын хорооноос Засгийн газарт үүрэг өгсөн нийт 94 тогтоолын 719 заалтыг хяналтанд авснаас 185 заалт хэрэгжиж хяналтаас хасагдаж 534 заалт хяналтад үлдсэн.

Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газраас 2017 оны хагас жилийн байдлаар 37 тогтоолын 159 заалтын хэрэгжилтийн мэдээг ирүүлсэн байна. Эдгээр 37 тогтоолын 159 заалтаас 22 тогтоолын 41 заалт буюу 25.8 хувь нь хэрэгжсэн, 27 тогтоолын 99 заалт буюу 62.3 хувь нь хэрэгжих шатанд, 11 тогтоолын 18 заалт буюу 11.3 хувь нь хэрэгжээгүй, 1 тогтоолын 1 заалт буюу 0.6 хувь нь үнэлээгүй ирүүлсэн байна.

2.2. Өргөдлийн байнгын хорооны тогтоолын хэрэгжилт

Улсын Их Хурлын Өргөдлийн байнгын хорооноос Засгийн газарт үүрэг, чиглэл өгсөн нийт 17 тогтоолын 101 заалтыг Мэдээлэл, хяналт шинжилгээ, үнэлгээний хэлтсийн мэдээллийн санд бүртгэж, хяналт тавин ажиллаж байна.

Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газраас Өргөдлийн байнгын хорооны 7 тогтоолын 60 заалтын хэрэгжилтийн мэдээг ирүүлснээс давхардсан тоогоор 6 тогтоолын 15 заалт буюу 25.0 хувь нь бүрэн хэрэгжсэн, 4 тогтоолын 20 заалт буюу 33.3 хувь нь хэрэгжих шатандаа, 4 тогтоолын 18 заалт буюу 30.0 хувь нь хэрэгжилт хангалтгүй, 4 тогтоолын 7 заалт буюу 11.7 хувь нь хэрэгжээгүй гэж ирүүлсэн боловч давхардсан тоогоор 10 тогтоолын 41 заалт буюу 40.5 хувийнх нь мэдээг ирүүлээгүй байна.

	ӨБХ-ны тогтоол		Заалт
	/давхардсан тоогоор/		
	Тоо	Тоо	Хувь
Хяналтанд авсан	17	101	100.0
Хэрэгжилтийн мэдээ ирүүлээгүй	10	41	40.5
Хэрэгжилтийн мэдээ ирүүлсэн	7	60	59.5
Үүнээс:			
- <i>Хэрэгжсэн</i>	6	15	25.0
- <i>Хэрэгжих шатанд</i>	4	20	33.3
- <i>Хэрэгжилт хангалтгүй</i>	4	18	30.0
- <i>Хэрэгжээгүй</i>	4	7	11.7

2.3. Хэрэгжилтийн мэдээ ирүүлээгүй

- “Улсын Их Хурлын тогтоолын хэрэгжилтийг хангах, зөрчлийг арилгах асуудлаар Засгийн газарт чиглэл өгөх тухай” 2013 оны 02 дугаар тогтоолын 1, 2 дахь заалт;
- “Хуулийн заалтыг хэрэгжүүлэх тухай” 2014 оны 03 дугаар тогтоолын 1.1, 2 дахь заалт;
- “Хуулийн хэрэгжилтийг хангах асуудлаар чиглэл өгөх тухай” 2014 оны 05 дугаар тогтоолын 1.4, 1.6, 2 дахь заалт;
- “Засгийн газарт чиглэл өгөх тухай” 2014 оны 07 дугаар тогтоолын 1.1.1, 1.1.2, 1.1.3, 1.1.4, 1.2, 2 дахь заалт;
- “Засгийн газарт чиглэл өгөх тухай” 2015 оны 05 дугаар тогтоолын 2 дахь заалт;
- “Засгийн газарт чиглэл өгөх тухай” 2015 оны 10 дугаар тогтоолын 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 2 дахь заалт;
- “Засгийн газарт чиглэл өгөх тухай” 2015 оны 11 дүгээр тогтоолын 1.8, 2 дахь заалт;
- “Засгийн газарт чиглэл өгөх тухай” 2015 оны 12 дугаар тогтоолын 2 дахь заалт;
- “Чиглэл өгөх тухай” 2015 оны 13 дугаар тогтоолын 1 дэх заалт;
- “Монгол Улсын Засгийн газарт чиглэл өгөх тухай” 2016 оны 03 дугаар тогтоолын 2 дахь заалт буюу “Тогтоолын биелэлтийг 2016 оны хаврын чуулганд багтаан танилцуулах” үүргээ хэрэгжүүлээгүй;
- “Монгол Улсын Засгийн газарт чиглэл өгөх тухай” 2016 оны 04 дүгээр тогтоолын 1.1, 1.2, 1.3, 2 дахь заалт;
- “Монгол Улсын Засгийн газарт чиглэл өгөх тухай” 2017 оны 02 дугаар тогтоолын 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6, 1.7, 2 дахь заалт;
- “Монгол Улсын Засгийн газарт чиглэл өгөх тухай” 2017 оны 03 дугаар тогтоолын 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6, 2 дахь заалтуудын мэдээг ирүүлээгүй байна.

2.4. Бүрэн биелсэн хууль тогтоомжийн зүйл заалтыг хяналтаас хасах тухай

Өргөдлийн байнгын хорооноос баталсан Хавсралт 1-т заасан 6 тогтоолын 15 заалт нь бүрэн хэрэгжиж, мэдээллийн сангийн хяналтаас хасах саналыг Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газраас ирүүлсэн байна.

Мэдээллийн сангийн хяналтаас хасах саналтай Өргөдлийн байнгын хорооны эрхлэх асуудлын хүрээнд бүрэн хэрэгжсэн хууль тогтоомжийн жагсаалтыг хавсаргав.

МЭДЭЭЛЭЛ, ХЯНАЛТ ШИНЖИЛГЭЭ, ҮНЭЛГЭЭНИЙ ХЭЛТЭС

**ӨРГӨДЛИЙН БАЙНГЫН ХОРООНЫ ЭРХЛЭХ АСУУДЛЫН ХҮРЭЭНД ХЭРЭГЖСЭН,
ХЯНАЛТААС ХАСАХ САНАЛТАЙ ТОГТООЛЫН ЖАГСААЛТ**
/2017 оны эхний хагас жилийн байдлаар/

№	Тогтоолын нэр, огноо, дугаар	Заалтын агуулга	Хэрэгжилт
1	Засгийн газарт чиглэл өгөх тухай 2015.04.22 №06	<p>1.Монгол Улсын Засгийн газрын "Газрыг улсын тусгай хэрэгцээнд авах тухай" 2011 оны 175 дугаар тогтоол хууль, тогтоомжид нийцээгүй байх тул хуульд нийцүүлэн өөрчлөх, эсхүл хүчингүй болгох.</p> <p>2.Тогтоолын биелэлтийг 2015 оны хаврын чуулганы хугацаанд багтаан зохион байгуулж, тус Байнгын хороонд танилцуулахыг Монгол Улсын Засгийн газарт, Уул уурхайн яаманд тус тус даалгасугай.</p>	<p>Засгийн газрын 2011 оны 175 дугаар тогтоолыг Ашигт малтмалын тухай хуулийн 9.1.7 дэх хэсэгтэй нийцүүлсэн.</p> <p>Тогтоолын биелэлтийг 2015 оны хаврын чуулганы хугацаанд Байнгын хорооны хуралдаанд танилцуулсан.</p>
2	Засгийн газарт чиглэл өгөх тухай 2015.06.17 №12	1.1.Гэр хорооллын дахин төлөвлөлтийн төсөл хэрэгжүүлэх эрх зүйн орчныг боловсронгуй болгох, ялангуяа газар чөлөөлөх болон газар, үл хөдлөх эд хөрөнгийн үнэлгээний асуудалд анхааран ажиллах.	2015 оны 6 дугаар сарын 26-ны өдөр Хот, суурин газрыг дахин хөгжүүлэх тухай хуулийг хэрэгжүүлэх зорилгоор Барилга, хот байгуулалтын сайдын 2015 оны 10 дугаар сарын 19-ний өдрийн 195 дугаар тушаал, 2016 оны 10 дугаар сарын 26-ны өдрийн 167 дугаар тушаалаар Хот, суурин газрыг дахин хөгжүүлэх тухай хуулийг дагалдаж батлагдах дүрэм, журам, заавар боловсруулах үүрэг бүхий ажлын хэсгийг тус тус байгуулж, "Хот, суурин газрыг дахин хөгжүүлэх төсөл хэрэгжүүлэх талбайг сонгох үлгэрчилсэн журам", "Хот, суурин газрыг дахин хөгжүүлэх төсөлд оролцогчдын хооронд байгуулах гурван талт гэрээний үлгэрчилсэн загвар", "Ашиглалтын шаардлага хангахгүй нийтийн зориулалттай орон сууцны барилгыг буулган шинээр барих үйл ажиллагааны журам", "Гэр хорооллын газрыг дахин төлөвлөн барилгажуулах үйл ажиллагааны журам"-ыг боловсруулж, БХБ-ын сайдын тушаалаар баталсан.
3	Монгол Улсын Засгийн газарт чиглэл өгөх тухай 2016.01.12 №16	<p>1.4.Бичил уурхайд тавигдах шаардлага, хяналт, хариуцлагыг чангатгах.</p> <p>2.Тогтоолын биелэлтийг 2016 оны хаврын чуулганы хугацаанд багтаан зохион байгуулж, өргөдлийн байнгын хороонд танилцуулахыг Монгол Улсын Засгийн газар /Ч.Сайханбилэг/-т даалгасугай.</p>	<p>ЗГ-ын 2017 оны 5 дугаар сарын 24-ний өдрийн151 тоот тушаалаар "Бичил уурхайгаар ашигт малтмал олборлох журам"-ыг батлуулан, холбогдох чиг үүргийн дагуу хяналт тавин ажиллаж байна.</p> <p>УИХ-ын Өргөдлийн байнгын хороонд БОАЖС-ын 2016.11.18-ны өдрийн А/105 тоот тушаалаар томилогдсон нөхцөл байдлыг тодорхой болгох, цаашид авах арга хэмжээний санал боловсруулах ажлын хэсгийн ажлын танилцуулгыг хүргүүлэн, Өргөдлийн байнгын хорооны 2017 оны 2 дугаар сарын 1-ний өдрийн "Монгол Улсын Засгийн газарт чиглэл өгөх тухай" 02 тоот тогтоол гарч, Түгээмэл тархацтай ашигт малтмалын тухай хууль, эрх зүйн орчинг боловсронгуй болгох, тусгай зөвшөөрөл олголтыг түр зогсоох, байгаль орчныг хамгаалах, нөхөн сэргээх үүргээ биелүүлээгүй аж ахуйн нэгжийн тусгай зөвшөөрлийг цуцлах чиглэл өгсөн.</p>

4	<p>Засгийн газарт чиглэл өгөх тухай 2016.11.23 №03</p>	<p>1.13.Туул голыг бохирдуулсан иргэн, аж ахуйн нэгжид хүлээлгэх эрүүгийн болон захиргааны хариуцлагыг чангатгах, төрийн бус байгууллагын санаачилгад тулгуурласан “Туул голын цагдаа” ажиллуулах.</p>	<p>Туул голын сав газрын захиргаанаас голын хамгаалалтын бүсэд шөнийн цагаар барилгын хог хаягдлын зөрчлийг илрүүлэх зорилгоор шөнийн эргүүл хийх ажлыг 2014-2015 онуудад зохион байгуулсан. Уг ажлын үр дүнд голын хамгаалалтын бүсэд барилгын хог хаягдал тээвэрлэж хаясан 21 тээврийн хэрэгслийг илрүүлж, 18 тээврийн хэрэгслийн үйлдлийг таслан зогсоож, газар дээр нь баримтжуулан холбогдох хууль хяналтын байгууллагуудад шилжүүлсэн. Зөрчил гаргасан “Мөнх-Аанаа”, “Каяак конкрет”, “Оймон” зэрэг ХХК-иудын зардлаар 31.0 мян.м3 барилгын хогийг буцаан зөөлгөж, 28.3 мян.м2 талбайг тэгшлэн цэвэрлэсэн. “Туул голын цагдаа”-г ажиллуулах нь үр дүнтэй бөгөөд бохирдуулагчдын нийгмийн хариуцлагыг нэмэгдүүлэх ач холбогдолтой ажил болж байна. Гэвч Туул голыг бохирдуулсан иргэн, аж ахуйн нэгжид Усны тухай хуулийн 33 дугаар зүйлд заасны дагуу хариуцлага хүлээлгэхээр заасан байдаг ч байгууллагын хуулиар хүлээсэн эрх үүргийн хүрээнд хариуцлага тооцох боломж байдаггүй. Цаашид байнгын эсвэл түр зуурын үйл ажиллагаа явуулах харилцаа, эрх үүрэг, зөрчилд хариуцлага хүлээлгэх зэрэг зохицуулалтыг холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу тусгасан хууль эрх зүйн орчин, санхүүгийн асуудлыг бүрдүүлж өгөх шаардлагатай байна.</p> <p>Туул голын сав газрын захиргаа, ХУД-ын цагдаагийн хэлтэстэй хамтран өдөр, шөнийн эргүүл хийж, хууль тогтоомжийн зөрчлийг бууруулах, урьдчилан сэргийлэх, таслан зогсоох чиглэлээр Туул голыг бохирдуулсан иргэн, аж ахуйн нэгжид байнгын хяналт тавьж ажиллаж байна.</p>
		<p>2.Тогтоолын биелэлтийн явцыг 2016 оны намрын чуулганы хугацаанд багтаан тус Байнгын хорооны хуралдаанд танилцуулахыг Монгол Улсын Засгийн газар /Ж.Эрдэнэбат/, Байгаль орчин, аялал жуулчлалын яам /Д.Оюунхорол/, Барилга, хот байгуулалтын яам /Г.Мөнхбаяр/, Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн яам /Ц.Дашдорж/, Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам /П.Сэргэлэн/, Мэргэжлийн хяналтын ерөнхий газар /Н.Цагаанхүү/, Нийслэлийн засаг дарга /С.Батболд/-д тус тус даалгасугай</p>	<p>Тогтоолын биелэлтийн явцыг 2016 оны намрын чуулганы хугацаанд УИХ-ын Өргөдлийн Байнгын хорооны хуралдаанд холбогдох яамд, НЗДТГ-тай хамтран 2017.02.01, 2017.05.02-ны өдөр танилцуулсан.</p>
5	<p>Монгол Улсын Засгийн газарт чиглэл өгөх тухай 2016.12.21 №05</p>	<p>1.4.Орхон голын бохирдлын асуудалд онцгой анхаарал хандуулж, голын эхэнд уул уурхайн үйлдвэрлэл явуулж буй аж ахуйн нэгжүүдийн технологийн горимд тавих хяналтыг сайжруулах.</p>	<p>Орхон голын эх бүрдэх зарим аймаг, сумын нутагт холбогдох байгууллагууд хяналт, шалгалтын ажлыг хийж байна. Улмаар Орхон голын эх бүрддэг, уул уурхайн үйл ажиллагаа ихээр явагдаж буй Архангай аймгийн Цэнхэр сумын Орхон багийн нутагт Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайдын 2017 оны А/135 тушаалаар баталсан ажлын хэсэг Мэргэжлийн хяналтын ерөнхий газар, Ашигт малтмал газрын тосны газар, Мөрдөн байцаах газрын Байгаль хамгаалах журмын эсрэг гэмт хэрэг мөрдөх хэлтэс, Архангай,</p>

			<p>Өвөрхангай аймгийн Мэргэжлийн хяналтын газар, Байгаль орчин аялал, жуулчлалын газар, Орхон-Чулуут голын сав газрын захиргаа хамтарсан нийт 29 хүний бүрэлдэхүүнтэй 2017 оны 5 дугаар сарын 22-ноос 3 хоног ажилласан. Ажлын хэсэг нь Архангай аймгийн Цэнхэр сумын Орхон багт ажиллаж байгаа эдгээр аж ахуйн нэгжүүдийн үйл ажиллагаатай газар дээр нь танилцаж, уурхайн дарга, захирлуудтай нь уулзаж, зураг, видео бичлэг хийн баримтжуулан ажилласан.</p> <p>Мэргэжлийн хяналтын ерөнхий газрын улсын байцаагчийн актаар удаа дараагийн хяналт шалгалтаар илэрсэн зөрчил дутагдлыг арилгадаггүй, хуулийн хүрээнд үйл ажиллагаа явуулдаггүй, улсын байцаагчийн шийдвэрийг хэрэгжүүлээгүй шалтгаанаар ажиллахгүй байгаа тул “Монгол газар” ХХК, “Эм Жи Эйч” ХХК-ийн 5 тусгай зөвшөөрлийг “Ашигт малтмалын тухай” хуулийн 66 дугаар зүйлийн 66.3 дахь хэсэгт заасны дагуу 2 сарын хугацаагаар үйл ажиллагааг зогсоосон байна. Хэрэв зөрчил дутагдлаа арилгахгүй бол хүлээлгэх хариуцлагыг өндөрсгөн тусгай зөвшөөрлийг цуцлах хүртэл арга хэмжээг авахаар ажиллаж байна. Одоогоор техник, тоног төхөөрөмжүүдийг нэг зогсоолд байрлуулж, байгаль орчноо хамгаалах, нөхөн сэргээх, голын усны бохирдлоос хамгаалахаас бусад ажлыг хориглон аймаг, сумын холбогдох албадын ажилтнууд байнгын хяналт тавьж байна. Холбогдох яамны зүгээс Архангай аймгийн Цэнхэр сумын Орхон багийн нутаг дэвсгэрт ашигт малтмал эзэмшигчдийн 2017 оны Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг батлах, ус ашиглах дүгнэлт гаргах ажлыг зогсоосон.</p>
		<p>1.6.Асуудал хариуцсан төрийн байгууллага, албан тушаалтнуудын ажлын уялдаа холбоог сайжруулах, үүрэг, хариуцлагыг дээшлүүлэх, харилцан мэдээлэл солилцож тоон мэдээлэл, тайланг нэгдсэн журмаар гаргах арга хэмжээ авах.</p>	<p>Ашигт малтмалын тухай хуулийн 48 дугаар зүйлд заасны дагуу Ашигт малтмал, газрын тосны газраас ашигт малтмал ашиглах үйл ажиллагааны төлөвлөгөө, тайлангийн мэдээллийг Мэргэжлийн хяналтын ерөнхий газарт хүргүүлж ажиллаж байна. УУХҮЯ, Мэргэжлийн хяналтын газар хамтран “Геологи, уул уурхай, дэд бүтцийн чиглэлээр хамтран хэрэгжүүлэх ажлын төлөвлөгөө”-г боловсруулж байна. Мөн Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн сайдын 2017 оны 05 дугаар сарын 18-ны өдрийн А/105 тоот тушаалаар үйлдвэрлэлийн зориулалтаар тэсрэх бодис, тэсэлгээний хэрэгсэл импортлох, худалдах, үйлдвэрлэх, тэсэлгээний ажил үйлчилгээ үзүүлэх тусгай зөвшөөрөл эзэмшигчдэд нэгдсэн хяналт шалгалтыг хамтран хийж гүйцэтгэсэн. “Тэсэрч дэлбэрэх бодис, тэсэлгээний хэрэгслийн агуулахын аюулгүйн бүс тогтоох” ажлын хэсэгт болон Ашигт малтмалын тухай хуулийн 35 дугаар зүйлийн 35.4-т заасны дагуу уурхай, уулын болон баяжуулах үйлдвэрийг хүлээн авах улсын комиссын бүрэлдэхүүнд холбогдох байгууллагуудын төлөөлөл ажиллаж байна.</p> <p>БОАЖЯ, МХЕГ-тай хамтран ажиллах санамж бичгийг 2017 оны 03 дугаар сарын 13-нд байгуулсан.</p> <p>Ашигт малтмал, газрын тосны газар, Мэргэжлийн хяналтын ерөнхий газар, Цагдаагийн ерөнхий газрын Мөрдөн байцаах албаны Байгаль хамгаалах журмын эсрэг гэмт хэргийг мөрдөх хэлтэстэй хамтран хяналт шалгалтыг Сэлэнгэ, Дархан-Уул, Архангай, Төв, Булган, Ховд, Завхан аймагт хийсэн. Хяналт шалгалтад нийтдээ 8 аймгийн 20 гаруй суманд үйл ажиллагаа явуулж байгаа ашигт малтмалын тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч 30 аж ахуйн нэгж, 20 бичил уурхай эрхлэгч, 80 гаруй хууль бусаар ашигт малтмал</p>

			<p>ашиглагчид хамрагдсан байна. Шалгалтын дүнг Засгийн газрын 2017 оны 08 дугаар сарын 17-ны өдрийн хуралдаанд танилцуулан 36 тоот тэмдэглэл гарсан. Тэмдэглэлээр Архангай, Сэлэнгэ, Төв, Булган, Дархан-Уул зэрэг аймгуудын Засаг дарга нарт хууль бусаар ашигт малтмал ашиглагчдыг албадан буулгах үүрэг өгөгдсөн.</p>
		<p>1.7.Аж ахуйн нэгжид ашигт малтмалын тусгай зөвшөөрөл олгох, хугацааг сунгахад уул уурхайн үйл ажиллагааг явуулах чадавхи, мэргэжлийн боловсон хүчинтэй байх шаардлагыг харгалздаг байх</p>	<p>Ашигт малтмалын тухай хуулийн 35 дугаар зүйлийн 35.4 дэх хэсэгт заасны дагуу уурхайн үйл ажиллагаа эхлэхийн өмнө комисс томилуулж ажиллуулдаг бөгөөд тус комиссын ажиллах журамд мэргэжлийн боловсон хүчнээр хангагдсан, инженер техникийн ажилтантай байх шаардлага тавьж ажиллаж байна. Мөн Ашигт малтмалын тухай хуулийн 35 дугаар зүйлийн 35.3.2-д заасан ашигт малтмал ашиглах техник, эдийн засгийн үндэслэл болон зохих байгууллагаар хянуулсан уулын ажлын төлөвлөгөөнд тусгадаг. Мөн хуулийн 18 дугаар зүйлийн 18.2.5 дахь хэсэгт хайгуулын ажил эрхлэх мэргэжлийн боловсон хүчнээр хангагдсан талаархи мэдээллийг тусгай зөвшөөрөл хүсэх өргөдөл гаргахдаа хавсаргадаг болно.</p>
		<p>1.8.Нөхөн сэргээлтийн ажлыг тухайн орон нутгийн эрх бүхий мэргэжлийн байгууллагаар гүйцэтгүүлэх тал дээр дэмжлэг үзүүлэх, мэдлэг, чадварыг нь дээшлүүлэх талаар анхаарах.</p>	<p>Ашигт малтмалын тухай хуулийн 53 дугаар зүйлийн 53.3 дахь хэсэгт “тусгай зөвшөөрөл дуусгавар болсноор тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч нь байгаль орчныг хамгаалах, нөхөн сэргээх, уурхайг хаах талаар энэ хуулийн 38, 39, 45 дугаар зүйл болон байгаль орчныг хамгаалах тухай хууль тогтоомжийн дагуу хүлээх үүргээс чөлөөлөгдөхгүй” гэж заасан бөгөөд тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч нь нөхөн сэргээлтийг ажлыг хийж гүйцэтгэдэг. Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайдын 2017 оны 04 дүгээр сарын 20-ны А/94, 2017 оны 06 дугаар сарын 06-ны өдрийн А/157 тоот тушаалаар Баянхонгор, Өвөрхангай, Дорнод, Сэлэнгэ, Ховд, Төв, Дархан-Уул, Увс аймгуудад нийт 41 аж ахуйн нэгжид аймаг, нийслэлийн Засаг дарга, Байгаль орчин аялал жуулчлалын газрын санал дүгнэлтийг үндэслэн газрын хэвлийн техникийн болон биологийн нөхөн сэргээлт хийх мэргэжлийн байгууллагын эрх олгосон байна.</p> <p>Нөхөн сэргээлтийн мэргэжлийн байгууллагын үүрэг хариуцлага, мэдлэг чадварыг нэмэгдүүлэх зорилгоор манай уул уурхайн салбарт хэрэгжиж буй Канад улсын SESMIM, БНСУ-ын Миреко Эм Жи Эл төслүүдээс зохион байгуулсан сургалтуудад мэргэжлийн байгууллагуудыг оролцуулах ажлыг зохион байгуулж ажилласан.</p>
		<p>1.9.Бичил уурхайгаар ашигт малтмал олборлох журмыг боловсронгуй болгох, хяналтыг сайжруулж, хэрэгжилтийг эрчимжүүлэх.</p>	<p>Засгийн газрын 2017 оны 151 дүгээр тогтоолоор “Бичил уурхайгаар ашигт малтмал олборлох журам”-ыг шинэчлэн баталсан бөгөөд тогтоолд заасан “нөхөн сэргээлтийн аргачлал, төлөвлөгөөний загвар”-ыг Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн яам, Байгаль орчин, аялал жуулчлалын яамтай хамтран баталсан. Мөн Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн яам, Хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын яамтай хамтран “бичил уурхайн аюулгүй байдлын дүрэм”-ийг боловсруулж баталсан. Уг тогтоол батлагдсантай холбогдуулан Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн яамнаас журам, дүрэм, аргачлалын хэрэгжилтийг хангаж ажиллах талаар аймаг, нийслэлийн Засаг дарга нар, Ашигт малтмал, газрын тосны газар, Мэргэжлийн хяналтын ерөнхий газарт чиглэл хүргүүлсэн. Журмын хэрэгжилтийг хангах хүрээнд нийт 21 аймгийн орон нутгийн удирдлага, албан тушаалтнуудад журмыг сурталчлан таниулах арга хэмжээг авч ажилласан бөгөөд 4 бүсийн чуулганыг зохион байгуулсан байна.</p>

6	Монгол Улсын Засгийн газарт чиглэл өгөх тухай 2017.01.03 №01	1.1.Агаарын бохирдлыг бууруулах үндэсний хөтөлбөр болон гамшгийн үед авах хойшлуулшгүй арга хэмжээний төлөвлөгөө боловсруулж нэн даруй хэрэгжүүлэх.	“Агаар, орчны бохирдлыг бууруулах үндэсний хөтөлбөр”-ийн төслийг боловсруулан 2017 оны 3 дугаар сарын 20-ны өдрийн Засгийн газрын хуралдаанаар хэлэлцүүлэн 98 дугаар тогтоолоор батлуулаад байна. Хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөг Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайдын 4 дүгээр сарын 27-ны өдрийн А/107 дугаар тушаалаар батлуулан хэрэгжүүлж эхлээд байна.
		1.4.Хүйтний улиралд гэр хорооллын айл өрхийн шөнийн цахилгааны үнэ тарифыг 100 хувь хөнгөлөх, шугам сүлжээний аюулгүй, найдвартай байдлыг хангах.	Улаанбаатар хотын агаарын бохирдлыг бууруулах зорилтын хүрээнд Засгийн газрын хуралдаанаас гарсан шийдвэрийн дагуу Эрчим хүчний зохицуулах хороо 2016.12.28-ны өдөр хуралдаж, нийслэлийн гэр хорооллын хоёр тарифт тоолууртай айл өрхийн шөнийн тарифыг тэглэх тогтоол гаргасан. Улаанбаатар хотод цахилгаан эрчим хүчинд холбогдсон, гэрээ байгуулсан нийт 147353 гэр хорооллын хэрэглэгч байсны 75 хувь буюу 110895 хэрэглэгч 2 тарифт тоолууртай бөгөөд 2017.01.01-ний өдрөөс эхлэн эдгээр айл өрхийн шөнийн цагт хэрэглэсэн цахилгааны төлбөрийг 100 хувь хөнгөлсөн. Гэр хорооллын 2 тарифт тоолууртай айл өрхийн оройн 21:00 цагаас өглөөний 06:00 цаг хүртэл хэрэглэсэн цахилгааны тарифыг 100 хувиар хөнгөлснөөр эхний хагас жилийн байдлаар 3,363.7 сая төгрөгийн хөнгөлөлтийг олгоод байна. Хэрэглээний огцом өсөлтөөс үүсэх эрсдэлээс сэргийлэх, аюулгүй байдлыг хангах үйл ажиллагааг зохион байгуулж ажиллалаа.
		1.18.Агаарын бохирдлын талаарх мэдээллийг өдөр тутам нийтэд мэдээлэх.	www.aig.ub.gov.mn болон ухаалаг утасны www.agaar.mn хэрэглүүрээр өдөр тутмын агаарын чанарын мэдээг нийтэд мэдээллэж байна. Агаарын бохирдлын эрүүл мэндэд үзүүлэх үр нөлөөллөөс урьдчилан сэргийлэх эрүүл мэндийн зөвлөгөө, зөвлөмж хүргэх замаар олон нийтийг үнэн зөв бодит мэдээллээр хангах, иргэдийн мэдлэг хандлагыг дээшлүүлэх зорилгоор хэвлэл мэдээллийн байгууллагад мэдээлэл өгөх ажлын төлөвлөгөөг 7 хоног тутам гарган, төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг ханган ажилласан. Тус хугацаанд: 1. Томуу томуу төст өвчний цаг үеийн мэдээлэл, ханиад томуугаас сэргийлэх цэгэн массаж хийх арга, өвчлөлөөс сэргийлэх зөвлөмж, улирлын томуугийн вакцин 2. Уушигны хатгалгаа өвчин түүнээс сэргийлэх зөвлөмж, Пневмококкийн вакцин 3. Агаарын бохирдол – эрүүл мэнд зэрэг багц сэдвүүдээр 24 телевиз, 3 радио, 7 сонин, 8 олон нийтийн сайтаар нийт 128 удаа, олон нийтийн цахим сүлжээ 124 удаа зөвлөмж, сэрэмжлүүлэг, мэдээлэл хийж, веб сайтад цаг үетэй холбоотой 24 төрлийн мэдээллийг байршуулж олон нийтэд хүргэсэн байна.

Нийт 6 тогтоолын 15 заалтыг хяналтаас хасах саналыг ирүүлсэн болно.